

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
ННІ «ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА
АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

**Силабус навчальної дисципліни
РИСУНОК І ЖИВОПИС ЗА ФАХОМ**

бакалавр

(назва освітнього ступеня)

022 «Дизайн»

(назва спеціальності)

«Дизайн»

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	Нормативна
Мова навчання	Українська
Факультет	Архітектурний
Кафедра	Дизайну та реконструкції архітектурного середовища
Контакти кафедри	ПДАБА. 49005, м. Дніпро, вул. Архітектора Олега Петрова (Чернишевського), 24а. Каб. 486 (четвертий поверх). Телефон: (056) 756-93-37; внутрішній 3-37. design@pgasa.dp.ua moisieieva.natalia@pgasa.dp.ua
Викладачі-розробники	Харченко Катерина Сергівна к.т.н., доц. Славинська Ольга Олександрівна доц.
Контакти викладачів	kharchenko.kateryna@pdaba.edu.ua
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/APX/ROZKLADP.HTML#A3
Консультації	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/APX/ROZKLADK.HTML https://pgasa.dp.ua > department >

Анотація навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни «Рисунок і живопис за фахом» 4 курс VIII семестр, є професійне володіння засобами рисунку та живопису у різних техніках. Образне композиційне мислення. Вміння виразити пластику та пропорції конкретної форми відповідно творчого задуму.

	Години	Кредити	Семестр	
				VIII
Всього годин за навчальним планом, з них:	75	2,5		75
Аудиторні заняття, у т.ч:	44			44
лекції				
лабораторні роботи				
практичні заняття	44			44
Самостійна робота, у т.ч:	31			31
підготовка до аудиторних занять				
підготовка до контрольних заходів				
виконання курсового проекту або роботи	31			31
виконання індивідуальних завдань				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях				
підготовка до екзамену				
Форма підсумкового контролю				Залік

Мета вивчення дисципліни – «Рисунок і живопис за фахом» 4 курс VIII семестр, є професійне володіння засобами рисунку та живопису у різних техніках. Образне композиційне мислення. Вміння виразити пластику та пропорції конкретної форми відповідно творчого задуму. Вміння на основі придбаних знань малювати за уявою та пам'яті, що має особливе значення для творчої діяльності митця; Вільне володіння технічними засобами відображення, що сприяє індивідуальним можливостям дизайнера у відтворенні його творчих задумів.

Завдання вивчення дисципліни – «Рисунок і живопис за фахом» 4 курс VIII семестр, дати поглиблені знання про предмет, привити студентам навички удосконалення рисунку, лінійної та повітряної перспективи, закони розподілення світла по формі, поняття світло-тіньових відношеннях, виразно відтворювати конкретний об'єкт з урахуванням цілності усіх складових: простору, середовища, пропорцій та об'ємної форми, освітлення, фактури матеріалу. Вміти виконувати короткочасні рисунки, начерки, рисунки за уявою.

Пререквізити дисципліни – рисунок, живопис, основи колористики, основи композиції, дизайн-проектування, формоутворення та художнє конструювання, основи ергономіки.

Постреквізити дисципліни – дизайн-проектування об'єктів середовища,

Компетентності відповідно до освітньо-професійної програми «Дизайн» СВО ПДАБА – 022 б - 2021

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності

ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК06. Здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізацією).

СК08. Здатність оцінювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта.

СК10. Здатність застосовувати знання прикладних наук у професійній діяльності (за спеціалізацією).

СК17 Здатність інтегрувати професійні знання та навички і використовувати їх в процесі створення художнього твору, впроваджувати сучасні способи формотворення.

Заплановані результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Дизайн» СВО ПДАБА – 022 б - 2021

РН07. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.

Програмні результати, визначені закладом вищої освіти

РН23. Приймати обґрунтовані рішення, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Методи навчання: Ілюстрація. Демонстрація

Форми навчання: групова, фронтальна, індивідуально-колективна.

1. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Альбом творчих замальовок №1 «Стилізація»					
Тема 1. Мета. Вимоги. «Розробка логотипу» Замальовки – «Асоціації» (за обраною тематикою завдання) 2 аркуша формат А-3 (5-6 зображень)	5		2		3
Замальовки , варіативна частина «Логотип» 2 аркуша формат А-3 (5-6 зображень)	6		4		2
Розробка найкращого варіанту «Логотип» 1 акруш формат А-3	4		2		2
Тема 2: «Розробка піктограм». Замальовки , варіативна частина «Універсальний дизайн - Піктограма» 2 аркуша формат А-3 (5-6 зображень)	6		4		2
Розробка та вдосконалення ідеї	4		2		2
Розробка найкращого варіанту «Серія піктограм» 1 акруш формат А-3(5-6 зображень)	6		4		2
Перспективні замальовки піктограми у інтер'єрі, елементи навігації. 2 аркуша формат А-3 (5-6 зображень)	4		2		2
Оформлення альбому ФА3, (10 аркушів Ф А3).	6		4		2
Разом за змістовим модулем 1	41		24		17
Змістовий модуль 2. Альбом творчих замальовок №2 «Рисунок інтер'єру, екстер'єру, міського пейзажу»					
Тема 1. Творче завдання: рисунок інтер'єру, натурний рисунок, або копія роботи майстра.. Графічний аналіз, ретроспектива (об'єкта за обраною тематикою завдання) 2 аркуша формат А-3 (5-6 зображень)	4		2		2
Рисунок існуючих інтер'єрів або копія роботи майстра (аналоги) Зробити 2 принципово різних варіантів (2 аркуш Ф А3)	6		4		2
рисунок –пропозиції авторського інтер'єру (з використанням логотипу та розроблених засобів навігації) Зробити 2 принципово різних варіантів (2 аркуш Ф А3)	4		2		2
Тема 2: Творче завдання: рисунок міського пейзажу, екстер'єру будівлі, натурний рисунок, або копія роботи майстра. Рисунок існуючих екстер'єрів (міського пейзажу) або	6		4		2

копія роботи майстра (аналоги) Зробити 2 принципово різних варіантів (2 аркуш Ф А3)				
рисунок –пропозиції авторського екстер'єру (з використанням розроблених засобів навігації) Зробити 2 принципово різних варіантів (2 аркуш Ф А3).	4		2	2
Розробка та вдосконалення графічних робіт.	6		4	2
Оформлення альбому ФА3, (10 аркушів Ф А3).	4		2	2
Разом за змістовим модулем 2	34		20	14
Усього годин	75		44	31

1. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
	підготовка до аудиторних занять	
	підготовка до контрольних заходів Змістовий модуль 1. Альбом творчих замальовок №1 «Стилізація» Склад альбому Ф А3: 1. Замальовки – «Асоціації». 2. Замальовки – «Асоціації» 3. Замальовки, варіативна частина «Логотип» 4. Замальовки, варіативна частина «Логотип» 5. Розробка найкращого варіанту «Логотип» 6. Варіативна частина «Універсальний дизайн - Піктограма» 7. Варіативна частина «Універсальний дизайн - Піктограма» 8. «Серія піктограм» 9. Перспективні замальовки піктограми у інтер'єрі, елементи навігації. 10. Перспективні замальовки піктограми у інтер'єрі, елементи навігації. Титульний аркуш. Змістовий модуль 2. Альбом творчих замальовок №2 «Рисунок інтер'єру, екстер'єру, міського пейзажу» Склад альбому Ф А3: 1. Графічний аналіз (об'єкта за обраною тематикою завдання) 2. Графічний аналіз (об'єкта за обраною тематикою завдання) 3. Рисунок існуючих інтер'єрів або копія роботи майстра 4. Рисунок існуючих інтер'єрів або копія роботи майстра д. 5. Рисунок – пропозиції авторського інтер'єру . 6. Рисунок – пропозиції авторського інтер'єру. 7. Рисунок існуючих екстер'єрів (міського пейзажу) 8. Рисунок існуючих екстер'єрів (міського пейзажу) 9. Рисунок – пропозиції авторського екстер'єру 10. Рисунок – пропозиції авторського екстер'єру Титульний аркуш.	17
	виконання індивідуальних завдань	
	опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	
	виконання курсового проєкту:	
	Разом	31

2. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.

Схема нарахування балів за змістовий модуль - складається із середньоарифметичної оцінки за виконання завдань, отриманих студентом за 100-бальною системою

Відмінно (90-100 балів, А): Рисунок виконано бездоганно як в цілому, так і з точки зору графічного виконання окремих його елементів та деталей:

- точне, безпомилкове розташування усього зображення та його елементів в аркуші паперу;
- визначено та передано рух зображеного об'єкту та його розташування відносно інших предметів автора;
- вірне зображення пропорційних співвідношень одного об'єкту до іншого, окремих деталей до цілого;
- точна передача конструкції об'єкту зображення, переконлива передача форми об'єктів засобами лінійної та повітряної перспективи, використанням законів світлотіні, тону і тональних співвідношень;
- висока технічна майстерність, професіоналізм.

Це найвищий рівень виконання навчального завдання: при виконанні усіх перелічених вимог рисунок виглядає дуже майстерним, естетичним, відчувається певна натхненність при виконанні завдання. Безпомилкове виконання базових вимог.

Добре (82–89 балів, В) . Рисунок виконано добре як з точки зору загального естетичного сприйняття, так і з точки зору графічного виконання:

- добре розташування зображення на аркуші паперу;
- непогано передано рух зображеного об'єкту та його розташування відносно інших предметів;
- добре передано пропорційне співвідношення одного об'єкту до одного, окремих деталей до цілого;
- проаналізовано конструкцію об'єкту засобами лінійної та повітряної перспективи; непогане використання графічного матеріалу, висока технічна майстерність, помітні добрі навички у передачі зображення.

Добре виконаний рисунок, але допущено 1-2 незначні помилки в композиційному, пропорційному або тональному рішенні постановки.

Добре (75–81 балів, С) . Рисунок виконано добре як з точки зору загального естетичного сприйняття, так і з точки зору графічного виконання:

- добре розташування на аркуші паперу;
- непогано передано рух зображеного об'єкту та його розташування відносно інших предметів;
- добре передано пропорційне співвідношення одного об'єкту до одного, окремих деталей до цілого;
- проаналізовано конструкцію об'єкту засобами лінійної та повітряної перспективи; Академічний рисунок
- помітні добрі навички у передачі зображення, але недосконале використання графічного матеріалу і завершення рисунку.

Добре виконаний рисунок, але є недосконале виконання елементів, допущено 3-4 помилки в композиційному, пропорційному або тональному рішенні постановки.

Задовільно (64-74 балів D). Рисунок виконано достатньо непогано з точки зору графічного виконання окремих його елементів і деталей:

- непогане використання графічного матеріалу, технічна майстерність, помітні добрі навички у передачі зображення.
- непогане розташування усього зображення в аркуші паперу;
- невиразно визначено і передано рух зображеного об'єкту;

- не зовсім точне зображення пропорційних співвідношень;
- присутні помилки у передачі форми об'єктів;
- недосконале використання графічного матеріалу.

Рисунок виконано задовільно, допущено 5-6 помилок в композиційному, пропорційному або тональному рішенні постановки.

Задовільно (60-63, E). Рисунок виконано майже непогано з точки зору графічного виконання окремих його елементів і деталей:

- непогане використання графічного матеріалу, технічна майстерність, помітні добрі навички у передачі зображення.
- погане розташування усього зображення в аркуші паперу;
- невиразно визначено і передано рух зображеного об'єкту;
- не зовсім точне зображення пропорційних співвідношень;
- присутні помилки у передачі форми об'єктів;
- недосконале використання графічного матеріалу.

Рисунок виконано задовільно, допущено 7-8 помилок в композиційному, пропорційному або тональному рішенні постановки.

Незадовільно (35-59 балів, FXF). Рисунок виконано незадовільно з точки зору графічного виконання:

- суттєві недоліки у розташуванні усього зображення в аркуші паперу;
- погано передано рух зображеного об'єкту;
- є суттєві помилки у зображенні пропорційних співвідношень;
- недосконала передача конструкції об'єкту зображення;
- слабка технічна майстерність.

Рисунок виконано незадовільно, допущено 9-10 помилок в композиційному, пропорційному або тональному рішенні постановки.

Незадовільно (1-34 балів, F). Рисунок виконано незадовільно з точки зору графічного виконання:

- суттєві недоліки у розташуванні усього зображення в аркуші паперу;
- погано передано рух зображеного об'єкту;
- є суттєві помилки у зображенні пропорційних співвідношень;
- недосконала передача конструкції об'єкту зображення;
- слабка технічна майстерність

Рисунок виконано незадовільно, стадія рисунка не завершена.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладачів та студентів: прозорість оцінювання; інформування та реалізацію політики академічної доброчесності при організації освітнього процесу здобувачів вищої освіти.

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу в колективі у встановлений термін. Середовище на занятті є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Порядок зарахування пропущених занять відбувається шляхом самостійного опрацювання студентами навчального матеріалу з теми пропущеного заняття.

Студенти мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності Українського Державного Університету Науки та Технологій наказ №14 від 10.03.2023 р., яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Неприйнятними у навчальній та науково-дослідницькій діяльності для здобувачів вищої освіти та працівників університету є: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Дотримання академічної доброчесності здобувачів вищої освіти передбачає:

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідеї, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;
- надання достовірної інформації про результати (наукової, творчої) діяльності.

У випадку надзвичайної ситуації (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т. д.) студенти повинні дотримуватися правил поведінки, які встановлені відповідними інструкціями.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Gottfried Bammes Der nackte mensch . Dresden 1964. – 450 с.
2. Белютін Е.М. Початкові відомості про малюнок.-К., Вища школа,1987.- С.290
Главное изд-во, 1982.- С. 168
3. Даниленко В.Я. Дизайн.- Харків, ХДАДМ 2004.
4. Кириченко М.А. Основи образотворчої грамоти (Навчальний посібник).- К., 2002 р.- С.190 (11 шт.)
5. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції (геометричні аспекти). К.: Каравелла, 2004. 304с.
6. Опанащук М., Опанащук О. Емоційна природа рисунку: навчальний посібник. Львів, 2013. – 114с.
7. Перепада В.В. Рисунок. Проблеми творчості в навчальному процесі. Львів 2003р.
8. Свид С.П. Художні техніки.- К., Мистецтво, 1977.- С. 158
9. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура: навч. посібник. Львів: Аверс, 2010. 496с.
10. Чеботов І.П. – Харківська школа рисунка, Харків, Софія-А, 2017
11. Шмагало Р.Т. Методика викладання рисунку в навчальних закладах Галичини другої по-ловини ХІХ –початку ХХ ст. Львів. 2001р.
12. Дизайн інтер'єру, меблів та обладнання : підручник / Сергій Сьомка, Євген Антонович ; Міністерство культури України ; Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. - Київ : Ліра-К, 2018. - 400 с. : іл., портр.
13. Основи рекламного дизайну : підручник / С. В. Прищенко, Є. А. Антонович. – К. :НАКККіМ, 2017. – 384 с.
14. Методичні вказівки з навчальної дисципліни «Рисунок і живопис за фахом» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 022 «Дизайн» освітньої програми «Дизайн» денної та вечірньої форм навчання / Укладачі: Харченко К.С., Славінська О.О., Свірежева Т.О. – Дніпро: ПДАБА, 2024. – 25 с.

Допоміжна

1. Аккизов К. Учимся рисовать. Шаг за шагом – Харьков: Книжный Клуб«Клуб Семей-ного Досуга», 2010. – 128с.
2. Архипенко О. Теоретичні нотатки. Хроніка 2000р.
3. Бойчук М. Думки про мистецтво. Живописна Україна 1992р
4. Горбачов Д. Авангард. Українські художники першої третини ХХ століття. Київ, Ми-стество, 2017.
5. Дуфанець Олекса. Знайомі обличчя. Начерки та портретні зарисовки. – Львів. – 63 с.
6. Методичні вказівки до курсового проекту з дисципліни «Малюнок за фахом» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 022 «Дизайн»

освітньої програми «Дизайн» денної та вечірньої форм навчання / Укладачі: Харченко К.С., Славінська О.О., Свірежева Т.О. – Дніпро: ПДАБА, 2024. – 24 с.

12. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Віртуальний читальний зал бібліотека ПДАБА Методичні вказівки до виконання завдань з художньо-ознайомлювальної практики дисципліни «Малюнок»
<https://cutt.us/jn3Ye>
2. Віртуальний читальний зал бібліотека ПДАБА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ до завдання «Малюнок оголеної фігури натурниці» з дисципліни «Малюнок»
<https://cutt.us/dBvGQ>
3. Віртуальний читальний зал бібліотека ПДАБА Франсіско Асенсіо Сервер «Рисунок для початківців» <https://cutt.us/OSL5U>

Розробник(и) _____ (підпис) (Катерина ХАРЧЕНКО)
_____ (підпис) (Ольга СЛАВІНСЬКА)

Гарант освітньої програми _____ (підпис) (Лариса ЯНКОВСЬКА)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
_____ (назва кафедри)
ІРАС

Протокол від «28» 06 20 24 року № 12

Завідувач кафедри _____ (підпис) (Катерина ХАРЧЕНКО)